

עזרי הזמרת י-ה

פרפראות וחידושים על פרשת השבוע
מפניני ר' עוזי צמח הי"ד

פרשת וארא - תשפ"ד - גיליון 81

מדור הגימטריות

* וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה: (ו' ד')

וכתב התורה תמימה, לתת להם - תנא, ר' סמאי אומר, מניין לתחיית המתים מן התורה, שנאמר וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען, לכם לא נאמר אלא להם מכאן לתחיית המתים מן התורה [סנהדרין צ' ב].

והנה המילים בפסוק: **וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את**, עולה בגימטריא 3382, [כולל התיבות].

וכן המילים: **לתת להם ולא לכם - זה שתחיית המתים מן התורה**, עולה בגימטריא 3382, [כולל התיבות].

ויש להוסיף שכן אנו קוראים בקריאת שמע - על האדמה אשר נשבע יי' לאבותיכם לתת להם וכו', וגם כאן לא נאמר לכם אלא להם.

ונראה לרמז במילה להם, זהו ראשי תיבות.

מכאן לתחיית המתים.

* ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר: (ו' כ"ג)

וכתב התורה תמימה, אחות נחשון - ממשמע שנאמר בת עמינדב איני יודע שהיא אחות נחשון, ומה ת"ל אחות נחשון, ללמד שהנושא אשה צריך לבדוק באחיה [ב"ב דף ק"א].

והנה המילים בפסוק: **ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון**, עולה בגימטריא 2609, [כולל התיבות]

וכן המילים: **מכאן - שכל הנושא את האשה - צריך שיבדוק באחי האשה**, עולה בגימטריא 2609.

* הנני ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד: (ט' י"ח)

וכתב רש"י **כעת מחר**. כעת הזאת למחר, שרט לו שריטה בכותל, למחר כשתגיע חמה לכאן, ירד הברד.

ונראה לרמז כן במילים **כעת מחר**, זהו ראשי תיבות.

ראה מחר כאן - עת תעמוד חמה.

פרפראות וחידושים

* כה אמר יי' בזאת תדע כי אני יי' הנה אנכי מכה במטה אשר בדי על המים אשר ביאר ונהפכו לדם: (ז' י"ז)

וביאר האור החיים הקדוש, בזאת תדע כי אני ה'. טעם שציין לו ידיעת ה' באמצעות מכה זו על דרך אומרם ז"ל (שמו"ר פ"ט) כי נילוס היה למצרים לאלוה, אשר על כן רשם ה' בהכאת היאור לדם, ואמר בזאת תדע כי אני ה' כשעשה משפט כתוב באלהיכם, ודקדק לומר אני ה' כי שם זה מלבד שאמרו ז"ל (זהר ח"ג רצ"ז) שירצה לומר היה הווה ויהיה. עוד ירצה לומר כי במאמרו היה כל הווה. והנה כשיכה עבדו ליאור יראה כי הוא יתברך הוא שעשה היאור הוא מהווה בכל עת לאשר יחפוץ והנה הוא עושה בו הויה אחרת והפכו לדם.

ונראה לרמז כן במילים **אמר יי' בזאת תדע**, זהו ראשי תיבות.

במכת דם ראשונה - **תדע אין זולתי - אני היה הווה ויהיה - תקבל עליך מלכות יי'.**

* ויאמרו החרטום אל פרעה אצבע אלהים הוא ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם וכו': (ח' ט"ו)

והנה המילה **אצבע** - יש בה אותיות א' צ' - שזה עולה גימטריא 91, לרמז על שמותיו של הקב"ה - הוי"ה ואדנות, שעולה בגי' 91.

והאותיות הנותרות **ע"ב**, זה אחד משמותיו של הקב"ה, וזהו שבאו לרמז לפרעה את שמותיו של הקב"ה - לומר שהכל על ידיו.

וכתב האבן עזרא, כי כבר פרשתי כי פרעה לא כחש הבורא רק השם שהזכיר לו משה, וזה כדרך כי לא ידו נגעה בנו מקרה הוא היה לנו מן השמים ע"כ חזק לב פרעה.

ונראה לרמז כן במילים **אלהים הוא**, זהו ראשי תיבות.

אלהות הוא מכיר ויודע - אבל הוי"ה לא יודע.

* כי בפעם הזאת אני שלח את כל מגפתי אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ: (ט' י"ד)

וביאר האור החיים הקדוש, והגם שהיתה מכה שאמרו החרטומים אצבע אלהים היא, יש מקום לפרעה לחשוב כי אפשר כי האנשים ההמה לא השיגו השגת משה ואהרן במכשפות ואומרים כן ולעולם ימצא אדם מכשף שיעשה כן, לזה אמר אליו ה' כי בפעם הזאת באמצעות המכה אשר אביא עליך אני שולח את כל מגפותי שכבר הבאתי עליך אל לבך פי' שתדע כי לא מעשה כישוף ושדים המה אלא מעשה אלהים.

ונראה לרמז כן במילים **כי בפעם הזאת**, זהו ראשי תיבות.

מכותי פועלות עליך תחת יד השגחה אלהית - זאת באין כישוף.

סיפור שבועי

הפירות המסתוריים [ח"א]

לרבי משאך שליט"א יש מקטרת שקיבל מאבותיו, מקטרת זו היתה של האדמו"ר מרוז'ין זיע"א אותה מקטרת אי אפשר לעשן בה מחמת שהרבי מרוז'ין סתם את הפה שלה עם חימר, יש בפנים טבק, אבל זה סתום, והסיפור מאחורי זה הוא כך. מסופר על יהודי אחד שעבד אצל פריץ, והיה שומר היער שלו, היהודי הזה היה גר ליד היער, והיה מסייר בו כדי שלא יהיו גניבות של פירות ושל עצים, והיה מקבל מהפריץ גם דירה לגור וגם משכורת קטנה.

והיהודי הזה היה חסיד של הרבי מרוז'ין זי"ע, ומכיון שיה עסוק בעבודתו, לא היה מתאפשר לו לבוא אל הרבי, לכן היום היחיד שבו הוא היה בא אל הרבי היה בט"ו בשבט, ואז הוא מביא אתו כמה פירות, לרבי מרוז'ין והיו מניחים אותם על השלחן, וזה נתן לו חיות ושמחה לכל השנה.

היהודי הנ"ל לא היה עשיר, היה לו בביתו ילדים קטנים שהוא צריך לפרנסם, ותמיד פרנסתו היתה בדוחק. יום אחד באים שני גוים לבית שלו כשהוא לא היה בבית, ושאלו את אשתו אם היא רוצה שק של תפוז"א? והיא אמרה להם שאין לה כסף כדי לקנות, אחרי רגע של מחשבה אמרו לה הגוים, שהיא לא צריכה לשלם והם יתנו לה בחנם, כי הם עשו מסחר בעיר ומכרו הרבה סחורה וזה נשאר להם, אז היא יכולה לקחת בשמחה, אחרי שבועיים הם שוב באו, והביאו עוד שק, והיא שמחה מאוד, ואח"כ הם באו שוב והביאו קצת תפוחים, ודבר זה הוסיף שמחה לבני הבית שיש קצת הרווחה.

ובעלה החסיד כל השבוע היה מסתובב ביערות של הפריץ, בודק שהכל בסדר, ורק ביום ששי היה חוזר לבית לשהות עם בני ביתו. באותה תקופה כשחזר לביתו לא שם לב שיש הרווחה בבית.

והנה עם הזמן באו הגוים והביאו לאשתו פירות מיוחדים מסוגים שונים, וכן הם הביאו לה כסף, עד שיום אחד הם באו ואמרו לה, תשמעי אנחנו לא סתם באים ונותנים לך את כל הדברים, אנחנו רוצים שאת הבן שלך 'פלוני' תתני לנו שהוא יהיה שלנו, מתי? בבר מצוה שלו.

והאשה חשבה לעצמה הרי עד הבר מצוה יש עוד חמש שנים, ומה אכפת לי, והם אמרו לה שאם היא תחתום על כזה דבר, הם יתנו לה בכל שבוע, אוכל, כסף ובגדים, והאשה התמימה הזו הסכימה כי היא חשבה רק על הרווחה שיהיה לה בבית מזה.

הם הוציאו איזה קלף, ועם מחט הם דקרו בגופם, והוציאו דם, ועם זה הם החתימו אותה על המסמך שהילד שלה 'פלוני' יהיה שלהם מהבר מצוה שלו, הם רקדו משמחה, והביאו לה ארגזים עם פירות שהיא לא ראתה מעולם, וזה היה כמה ימים לפני ט"ו בשבט.

והנה בעלה מגיע הביתה לשבת, והוא רואה פתאום שבבית יש דברים שלא רואים בשום מקום, פירות מיוחדים יקרים ונדירים וכו' הוא שאל אותה מהיכן הפירות הללו, היא פחדה לספר לו שהיא חתמה על הקלף, אלא רק אמרה שיש כאן כמה גוים שהביאו לה.

היא גם הבינה שמהשווה בסיפור הזה לא טוב, אבל היא חשבה שלא מענין עכשיו מה שיהיה עוד חמש שנים, ובעלה כשראה את הפירות, אמר שלא סתם בדיוק עכשיו יש כאלו פירות, זה משמים, ואת הפירות האלו צריכים להביא אל הרבי מרוז'ין בט"ו בשבט.

וכשהגיע ט"ו בשבט, הוא הכין את את הפירות בסלסלה יפה, עלה על הסוס בדרכו אל הרבי.

כשהוא הגיע אל הרבי מיד התפעלו הגבאים מהפירות המיוחדים שמעולם לא ראו, ולכן מכל הסלסלות שהיו על השלחן את הסלסלה שלו הם שמו ממש מול הרבי מרוז'ין וסמוך אליו.

וכשהרבי נכנס לערוך את הטיש לט"ו בשבט מיד ציוה להוריד את הסלסלה הזו.

והגבאים חשבו שאולי זה מדי יפה, והרבי לא רוצה לנקר את העינים, ולכן הם הניחו את הסלסלה בזווית אחרת, ושוב אמר הרבי להוריד את זה, ושוב הזיזו את הסלסלה למקום שלישי, ואז הרבי מרוז'ין בעצמו בא עם המרפק שלו ודחף את זה והפיל את זה מהשלחן, והוא אמר נו... נו... נו... ומיד הבינו כולם את הרמז, ובלית ברירה הורידו את הסלסלה מהשלחן.

הכפרי שראה את הכל מיד לקח את הסלסלה שלו ונסע בבושט פנים לביתו. כשהגיע לבית נגש לאשתו ודרש ממנה בתוקף, את חייבת לומר לי מה הסיפור עם הפירות האלו? הרבי שלוש פעמים אמר להוריד את זה מהשלחן? המשך שבוע הבא..... [דברי חיים]

פינת ההלכה

אמירה לגוי [ח"י]

אופן נוסף שיש לדון בו הוא, לומר לנכרי לעשות מלאכה האסורה מהתורה לעשותה בשינוי [כלאחר יד], שהרי מחמת השינוי המלאכה אינה אסורה מהתורה אלא מדרבנן ויש להקל מצד דחשיב שבות דשבות, וכן פסק המשנ"ב סי' שכ"ד ס"ק י"א בשם החיי אדם דבשעת הדחק יש להתיר ע"י אינו יהודי אם הוא מגבל ע"י שינוי.

והנה האיגלי טל בפתיחה אות ג' כתב דמלאכה שנעשית כלאחר יד בשינוי של העושה בלבד, אע"פ שאין שינוי באיכות הנפעל, כגון הכותב בשמאלו שאם אימן ידו ואין שינוי בנפעל מ"מ בשבת פטור עליה דמלאכת מחשבת אסרה תורה, וכן ה"ה למוציא חפץ מרשות לרשות כלאחר יד וכו', וכן פסקו החיי אדם כלל פ"ד סי' ג' ועוד, ובמשנ"ב סי' ש"מ ס"ק ג' פסק בשם המג"א לגבי אשה שאירעה טבילתה בליל שבת ושכחה לגזוז ציפורניים, שמוותר לומר לנכרית לגזוז ציפורניה ביד ולא בכלי, דחשיב כלאחר יד והווי שבות דשבות במקום מצוה, וכן הפרמ"ג סי' ש"ז א"א ס"ק ז' התיר לגוי למחות את הנר ביד דחשיב שינוי אבל לא בכלי.

והנה הפרמ"ג סי' תרנ"ה א"א ס"ק א' הסתפק האם מותר לומר ביו"ט הראשון לגוי לתלוש את האתרוג בפה, ובשבוע הבא נרחיב מהו ספיקו של הפרמ"ג.

העלון מוקדש

לעילוי נשמת
**נורית בת
מרים ע"ה**

- * לברכה והצלחה: * יוסף בן חנה
- * נורית בת רומיה * שרה בת אילה
- * אילה בת שרה * יהודית בת שרה
- * פינחס אליהו בן דינה * רפאל בן שרה
- * יוסף מאיר בן גאולה ויקי
- * משה בן שרה וב"ב
- * נעמה בת שושנה
- * חדווה בת ברכה
- * יוסף חיים בן דבורה
- * שלמה בן נורית
- * אביאל אברהם בן מזל
- * חן בת אפרת